

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

ELEKTROTEHNIKA

Izpitna pola 1

Četrtek, 27. avgust 2020 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šestilo, trikotnika in računalo.
Priloga s konstantami, enačbami in magnetilnimi krivuljami ter konceptna lista so na perforiranih listih,
ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 8 nalog s kratkimi odgovori in 3 strukturirane naloge. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagate z zbirkom konstant in enačb v prilogi.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**, slike in diagrame pa rišite prostoročno s svinčnikom. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 2 prazni.

M 2 0 2 7 7 1 1 1 0 2

Konstante in enačbe

Elektrina in električni tok

$$e_0 = 1,602 \cdot 10^{-19} \text{ C}$$

$$Q = (\pm)ne_0$$

$$i = \frac{\Delta Q}{\Delta t}$$

$$I = JA$$

$$m = cIt$$

Električno polje

$$\epsilon_0 = 8,854 \cdot 10^{-12} \frac{\text{As}}{\text{Vm}}$$

$$F = \frac{Q_1 Q_2}{4\pi\epsilon d^2}$$

$$F = QE$$

$$E = \frac{Q}{4\pi\epsilon r^2}$$

$$E = \frac{q}{2\pi\epsilon r}$$

$$E = \frac{\sigma}{2\epsilon}$$

$$D = \epsilon E = \epsilon_0 \epsilon_r E$$

$$U = Ed$$

$$U_{AB} = V_A - V_B$$

$$\Phi_e = Q = DA$$

$$C = \frac{Q}{U} \quad C = \frac{\epsilon A}{d}$$

$$W = \frac{CU^2}{2} \quad w = \frac{ED}{2}$$

Enosmerna vezja

$$\sum_k (\pm) I_k = 0$$

$$\sum_m (\pm) U_m = 0$$

$$R = \frac{U}{I} = \frac{1}{G}$$

$$P = UI$$

$$W = Pt$$

$$R = \frac{\rho l}{A} = \frac{l}{\gamma A}$$

$$\frac{R_g}{R_{20}} = 1 + \alpha(g - 20 \text{ } ^\circ\text{C})$$

$$\eta = \frac{P_{izh}}{P_{vh}}$$

Magnetno polje

$$\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \frac{\text{Vs}}{\text{Am}}$$

$$F = \frac{\mu I_1 I_2 l}{2\pi d}$$

$$F = BIl$$

$$F = \frac{B^2 A}{2\mu_0}$$

$$B = \frac{\mu I}{2\pi r}$$

$$B = \frac{\mu Ir}{2\pi r_0^2}$$

$$B = \frac{\mu NI}{l}$$

$$\Phi = BA$$

$$M = IAB \sin \alpha$$

$$\Theta = Hl$$

$$B = \mu H = \mu_0 \mu_r H$$

$$R_m = \frac{l}{\mu A}$$

Inducirano električno polje

$$\Psi = N\Phi$$

$$u_i = -\frac{\Delta \Psi}{\Delta t}$$

$$u_i = vBl$$

$$U_m = \omega N\Phi_m$$

$$L = \frac{\Psi}{i} \quad L = \frac{\mu N^2 A}{l}$$

$$W = \frac{Li^2}{2} \quad w = \frac{BH}{2}$$

$$F = \frac{B^2 A}{2\mu_0}$$

Trifazni sistemi

$$\underline{Y}_0 = \frac{\underline{Y}_1 \underline{U}_1 + \underline{Y}_2 \underline{U}_2 + \underline{Y}_3 \underline{U}_3}{\underline{Y}_1 + \underline{Y}_2 + \underline{Y}_3}$$

Izmenična električna vezja

$$\omega = 2\pi f$$

$$Tf = 1$$

$$u = U\sqrt{2} \sin(\omega t + \alpha_u)$$

$$i = I\sqrt{2} \sin(\omega t + \alpha_i)$$

$$\varphi = \alpha_u - \alpha_i$$

$$e^{j\alpha} = \cos \alpha + j \sin \alpha$$

$$\underline{Z} = \frac{U}{I} = \frac{1}{Y}$$

$$\underline{Z} = R + jX$$

$$\underline{Y} = G + jB$$

$$\underline{Z}_R = R$$

$$\underline{Z}_L = j\omega L$$

$$\underline{Z}_C = \frac{1}{j\omega C}$$

$$\underline{S} = P + jQ = \underline{U}\underline{I}^*$$

$$Q \tan \delta = 1$$

$$\omega_0^2 LC = 1$$

$$Q = \frac{\omega_0 L}{R} = \frac{1}{\omega_0 C R}$$

Prehodni pojavi

$$u = Ri$$

$$u = L \frac{di}{dt}$$

$$i = C \frac{du}{dt}$$

$$u = U(1 - e^{-t/\tau})$$

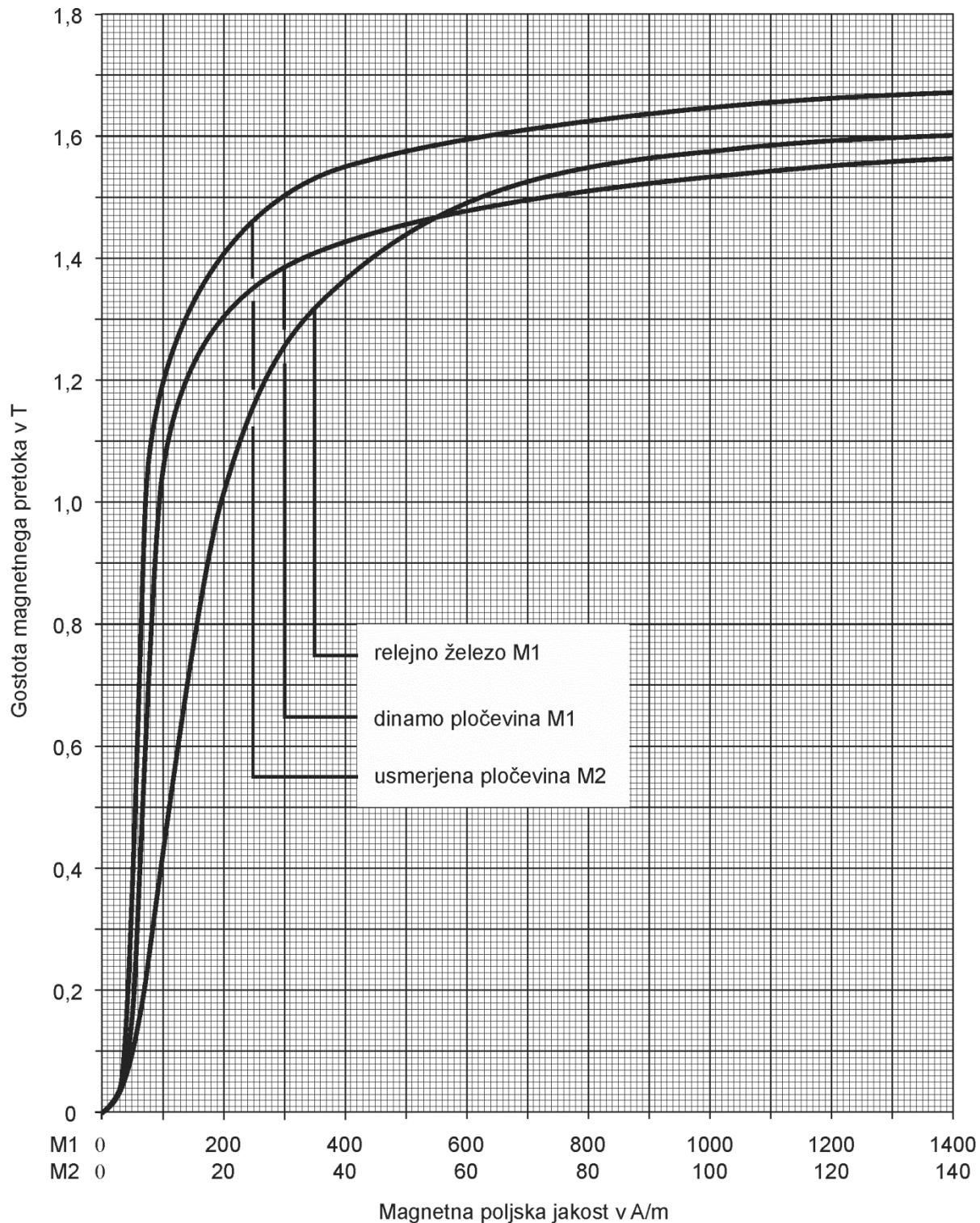
$$u = U e^{-t/\tau}$$

$$\tau = RC$$

$$i = I(1 - e^{-t/\tau})$$

$$i = I e^{-t/\tau}$$

$$\tau = \frac{L}{R}$$

5/20

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

7/20

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 0 2 7 7 1 1 1 0 9

9/20

1. Svetlobna hitrost v vakuumu je fizikalna konstanta.
Zapišite zaokroženo vrednost svetlobne hitrosti v vakuumu.

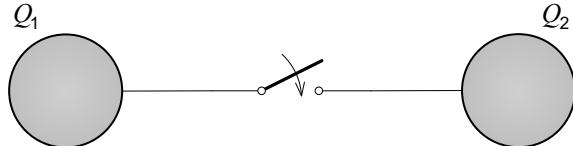
(2 točki)

2. V elektrolitu so ioni.
Kolikšen je naboј iona H^+ ?

(2 točki)

3. Enaki kovinski krogli sta nanelektreni z nabojema $Q_1 = -2 \mu\text{C}$ in $Q_2 = -4 \mu\text{C}$.

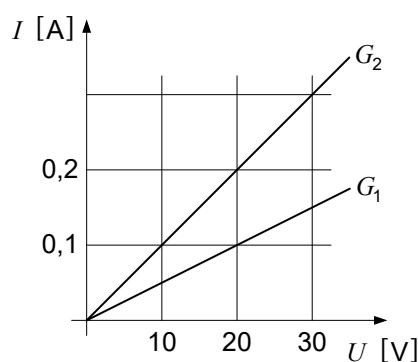

Izračunajte naboj, ki steče skozi stikalo po sklenitvi stikala.

(2 točki)

- #### 4. Dani sta karakteristiki dveh uporov.

Določite električni prevodnosti obeh uporov.

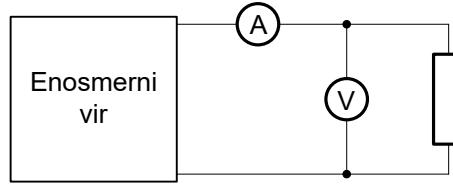

(2 točki)

M 2 0 2 7 7 1 1 1 1 1

5. Breme, idealni ampermeter in idealni voltmeter priključimo na enosmerni vir po narisani shemi. Odčitek s skale ampermетra je $I = 17,4 \text{ A}$, odčitek s skale voltmetra pa je $U = 4,38 \text{ V}$.

Koliko toplotne se sprosti v bremenu v času $t = 20 \text{ min}$?

(2 točki)

6. Breme ima impedanco $Z_b = (3 - j4) \Omega$. Amplituda toka skozi breme je 12 A.

Izračunajte amplitudo napetosti na bremenu.

(2 točki)

7. Tok tokovnega vira določa časovna funkcija $i_g = 12\sin(400 s^{-1}t)$ mA.

Zapišite kazalec efektivne vrednosti tega toka.

(2 točki)

8. Zapooredno vezje upora upornosti $R = 10 \Omega$ in kondenzatorjev s kapacitivnostma $C_1 = 3 \mu\text{F}$ in $C_2 = 6 \mu\text{F}$ priključimo prek stikala na enosmerni vir napetosti.

Izračunajte čas prehodnega pojava.

(2 točki)

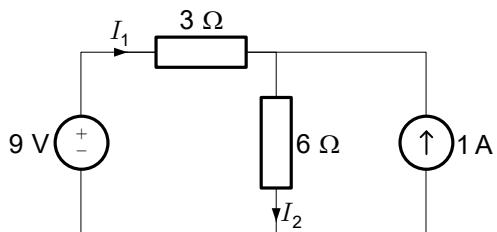
13/20

Prazna stran

OBRNITE LIST.

9. Dano je enosmerno vezje.

9.1. Zapišite zančno enačbo leve zanke.

(2 točki)

9.2. Zapišite tokovno enačbo zgornjega spojišča.

(2 točki)

9.3. Izračunajte tokova skozi upora.

(2 točki)

9.4. Izračunajte moč napetostnega vira in moč tokovnega vira.

(2 točki)

10. Zaporedno vezje upora upornosti $R = 4 \Omega$ in tuljave induktivnosti $L = 40 \mu\text{H}$ je priključeno na izmenični napetostni vir. Krožna frekvenca vira je $\omega = 10^5 \text{ rad/s}$, amplituda napetosti pa $U_m = 20 \text{ V}$.

10.1. Izračunajte impedanco sestavljenega bremena.

(2 točki)

10.2. Izračunajte admitanco sestavljenega bremena.

(2 točki)

10.3. Izračunajte povprečno moč na uporu.

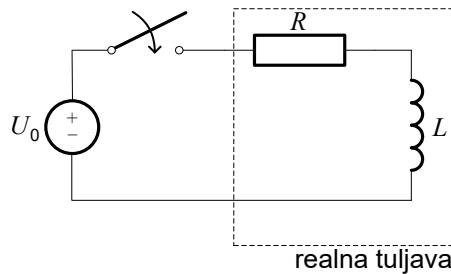
(2 točki)

10.4. Izračunajte povprečno magnetno energijo v tuljavi.

(2 točki)

11. Tuljavo z induktivnostjo $L = 1 \text{ mH}$ in izgubno upornostjo $R = 500 \text{ m}\Omega$ priključimo na idealen napetostni vir z napetostjo $U_0 = 30 \text{ V}$.

- 11.1. Izračunajte tok skozi tuljavo tik po priključitvi?

(2 točki)

- 11.2. Izračunajte inducirano napetost v tuljavi tik po priključitvi?

(2 točki)

11.3. Narišite časovni potek toka skozi tuljavo.

(2 točki)

11.4. Narišite časovni potek inducirane napetosti v tuljavi.

(2 točki)

Prazna stran